

Lehdistötiedote

Luxemburg, 22. heinäkuuta 2020

EU:n vihreät tavoitteet edellyttävät tuloksellisuusperusteisempaa oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa, toteavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tänään julkaisemassa lausunnossa todetaan, että hiljattain muutetussa oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa (JTF-rahasto) koskevassa ehdotuksessa on luotava selkeämpi yhteys EU:n ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin. Käyttöön otettavaksi on esitetty huomattavia lisäresursseja, jotta ilmastoneutraaliin talouteen siirtymistä koskevat tavoitteet voitaisiin saavuttaa vuoteen 2050 mennessä. Rahoituksessa olisi kuitenkin painotettava enemmän tuloksia ja tarpeita. Tarkastajat varoittavat, että muutoin riskinä on, että tarvittava rakenteellinen muutos ei toteudu ja siirtyminen vihreään talouteen tarvitsee uuden rahoituksen.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamista koskevien lainsäädäntöehdotusten tavoitteena on tukea EU:n siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen vuoteen 2050 mennessä pyrkimällä ratkaisemaan sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristövaikutukset, joita siirtymästä aiheutuu eri aloille ja alueille. Alun perin myönnettyt talousarviomäärärahat olivat 7,5 miljardia euroa (vuoden 2018 hintoina). Covid-19-pandemian puhkeamisen jälkeen Euroopan komissio muutti ehdotustaan lisäämällä rahoitusta huomattavasti – 32,5 miljardilla eurolla – lähinnä Euroopan elpymisvälineen avulla. Eilen sovitussa uudessa talousarviosuunnitelmassa kuitenkin leikattiin JTF-rahaston osuutta 20 miljoonalla eurolla.

Tarkastajat korostavat, että komissio ei ole suorittanut ennalta vaikutustenarviointia, jonka avulla rahoituksen lisäys olisi perusteltavissa. Perusteellinen tarveanalyysi on kuitenkin olennainen, jotta EU:n taloudelliset resurssit voidaan kohdentaa paremmin ja tavoitteet kyetään kohdentamaan ja kvantifioimaan. Tämä on entistäkin tärkeämpää siksi, että ehdotuksessa annetaan lisärahoitusta alueille, jotka ovat jo saaneet tukea energia-alan nykyaikaistamiseen muista alan rahastoista.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon keskeiset tiedot. Lausunto löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

“Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto on EU:n vihreän kehityksen ohjelman keskeinen väline, jonka avulla pyritään varmistamaan, että siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen tapahtuu reilulla tavalla jättämättä ketään jälkeen”, toteaa lausunnosta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Nikolaos Milionis. “Komission olisi kuitenkin varmistettava, että uusi lainsäädäntöehdotus ja alueelliset oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmat, jotka komissio hyväksyy, pohjautuvat vakaaseen tuloksellisuuskehukseen, jonka avulla EU:n kunnianhimoiset tavoitteet voidaan saavuttaa”.

Tarkastajat panevat myös merkille, että tuloksellisuuden ja rahoituksen välinen kytkös on suhteellisen heikko. Ehdotettu jakomenetelmä tarjoaa heikot kannustimet syvälle ja merkittävälle rakennemuutokselle, jota tarvitaan EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi ehdotetut yhteiset tuotos- ja tulosindikaattorit eivät kuvasta selkeästi tavoitetta siirtyä pois hiili-intensiivisiltä aloilta. Tarkastajien mukaan tilanteessa onkin merkittävänä riskinä, että JTF-rahaston avulla ei kyetä lopettamaan joidenkin alueiden voimakasta tukeutumista hiili-intensiiviseen toimintaan.

Toimittajille tiedoksi

Euroopan komissio julkaisi joulukuussa 2019 EU:n vihreän kehityksen ohjelman, johon JTF-rahasto kuuluu kiinteänä osana. Tammikuun 2020 ehdotuksessa suunniteltiin, että JTF-rahasto saisi EU:lta uutta rahoitusta noin 7,5 miljardia euroa. Toukokuussa 2020 komissio muutti ehdotustaan covid-19-pandemian puhkeamisen jälkeen lisäämällä tuen määrää 40 miljardiin euroon. Eurooppa-neuvoston 17.–21. heinäkuuta pitämän kokouksen päätelmissä tätä määrää oli vähennetty 20 miljardilla eurolla.

Tämä lausunto koskee ainoastaan JTF-rahastoon liittyviä ehdotuksia. Se täydentää erityisesti hiljattain julkaistua [lausuntoa 2/2020](#) 14 päivänä tammikuuta 2020 annetusta komission muutetusta ehdotuksesta ohjelmakaudella 2021–2027 sovellettavaksi yhteisiä säännöksiä koskevaksi asetukseksi sekä [lausuntoa 4/2020](#) komission toukokuussa 2020 antamasta muutetusta ehdotuksesta yhteisiä säännöksiä koskevaksi asetukseksi. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin aikoo julkaista myöhemmin tänä vuonna lausunnon oikeudenmukaisen siirtymän mekanismiin sisältyvästä julkisen sektorin lainajärjestelystä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin osallistuu EU:n taloushallinnon parantamiseen julkaisemalla lausuntoja uusista lainsäädäntöehdotuksista tai lainsäädännön tarkistamisehdotuksista, joilla on vaikutusta varainhoitoon. Lausunnoissaan se esittää EU:n ulkoisena tarkastajana lainsäädäntöehdotuksista riippumattoman arvioinnin. Vuonna 2019 tarkastajat julkaisivat [yhteenvedon](#) ehdotuksista, jotka komissio esitti vuonna 2018 seuraavaa monivuotista rahoituskehystä varten.

Komission ehdotuksen oikeusperustan vuoksi tilintarkastustuomioistuimen kuuleminen on pakollista. Siksi Euroopan parlamentti ja neuvosto pyysivät kumpikin erikseen, että tilintarkastustuomioistuin esittäisi näkemyksensä ehdotuksesta.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunto 5/2020 komission 14. tammikuuta 2020 ja 28. toukokuuta 2020 esittämistä ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta on nyt saatavilla englannin kielellä tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla eca.europa.eu. Muut kieliversiot julkaistaan lähiaikoina.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on ryhtynyt toimenpiteisiin covid-19-pandemian torjumiseksi. Ks. tarkemmat tiedot [täältä](#).

Kertomusta koskevat tiedustelut

Vincent Bourgeois – sähköposti: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
puhelin: (+352) 4398 47 502 / matkapuhelin: +352 691 551 502